

Fsk, F-9, fritids,
Bi, Sv

Ekorren – ett matvrak som behöver skogen

Ekorrar älskar hasselnötter och frön från grankottar och tallkottar. De är riktiga matvrak och kan äta frön från 25–30 grankottar – varje dag.

– Ekorrar är ett fantastiskt litet djur som finns över nästan hela Sverige, säger Olavi Grönwall som är zoolog och har forskat på ekorrar under många år.

Även om ekorrar är lätta att se finns det bara en art i Sverige, nämligen rödekorren. Den är duktig på att anpassa sig, men den får det svårt när skogar huggs ner.

– Ekorrar är beroende av frön från tall- och grankottar. Därför behöver de skogen. Dessutom blir de väldigt rädda när de rör sig där det inte finns träd, säger Olavi.

Olavi har särskilt forskat om vad ekorrar äter.

– De älskar hasselnötter, frön från grankottar och frön från tallkottar. Men de äter också svamp, insekter, insektslarver och mycket annat de hittar i skogen.

Kotten avslöjar om ekorren varit där

Det är lätt att se om en ekorre varit vid en gran eftersom den äter på grankottarna på ett speciellt sätt. Ekorren biter av grankottens fjäll och lämnar alltid kvar toppen på kotten.

Ekorren lämnar alltid toppen på grankottarna när den gnager av fjällen.

Framåt hösten brukar ekorrar också samla mat inför vintern. Då kan den sätta upp svampar i grenklykor i träden eller gräva ner hasselnötter i jorden.

– De kan hitta sina hasselnötter långt senare, ibland under 30–40 centimeter snö på vintern, berättar Olavi.

Ekorrrar kan bli ganska tama och röra sig nära människor.

– Jag har själv en ekorre-restaurang hemma på min altan. Den har två ingångar och inuti finns det hasselnötter, solrosfrön och lite vatten, berättar Olavi.

Bygger bon uppe i träden

Ekorrrar är de enda gnagare som bor ovanför snötäcket på vintern. Möss, sorkar och bävrar bor under marken, men inte ekorren.

De bygger bon uppe i träden av torra grenar, torrt gräs, mossor och bark från lövträd, berättar Olavi.

– Deras bon ser ut som bollar och de är duktiga på att bygga tätt så att de kan hålla värmen i boet.

Ett ekorrbo högt uppe i en gran

Snickra en ekorrholk!
Scanna QR-koden och
ladda ner ritningen.

Om du vill hjälpa ekorren kan du snickra en egen ekorrholk och sätta upp den minst 3 meter upp i ett träd.

– Men tänk på att inte sätta holken i solen mot söder. Då kan det bli för varmt för ekorrarna, säger Olavi.

Med lite tur kan en ekorrhona flytta in och få ungar i boet.

– De får 3–8 ungar i en kull och de föds nakna och blinda. Mamman tar sen hand om dem i flera månader.

Men det är inte säkert att de bor kvar hela tiden i samma bo.

– Ofta behöver mamman flytta hela kullen till ett nytt bo efter ett tag. Det beror på att det kommer in massa parasiter i boet, och det kan vara farligt för ungarna. Dessutom är det bra att flytta för att det inte ska komma något rovdjur och äta upp dem, säger Olavi.

Håller balansen med svansen

Ekorrar är experter på att klättra i träd och de kan hoppa 4–5 meter mellan träden. För att de ska lyckas med det har de stor hjälp av sin lurviga svans. De använder nämligen den för att hålla balansen.

– Men svansen är också viktig för att de inte ska frysa eller bli för varma. På vintern värmer sig ekorren med svansen och när det är varmt kan den hjälpa ekorren att svalka sig, säger Olavi.

Dessutom gör svansen att ekorren kan gömma sig bättre för duvhöken som brukar jaga ekorrar. När ekorren lägger svansen på ryggen syns den sämre från luften.

– Ekorrens vetenskapliga namn betyder faktiskt "den som skuggar sig med svansen", berättar Olavi.

Ord och begrepp att träna på

Zoolog = En forskare som studerar djur och deras beteende.

Gnagare = En grupp av däggdjur som har speciella tandrader som gör att de är väldigt duktiga på att gnaga. Exempel på gnagare är möss, råttor, marsvin, ekorrar och bävrar.

Parasit = En organism som lever i eller på andra djur och tar sin näring därifrån. Vissa parasiter kan göra att man blir sjuk. Exempel på parasiter är löss och fästingar.

Rovdjur = En grupp av djur inom däggdjuren som har speciella kraftiga tänder. De flesta rovdjur lever av kött och många fångar själva sina byten. Björn, varg, räv och säl är exempel på rovdjur.

Duvhök = En fågelart som finns över nästan hela Sverige. Den kan fånga och äta fåglar, ekorrar och harar.